

Tracta.

xxii.

lv

Signa iactatiae preclare describuntur.

Singularitas superbie filie

Indicia arrogantie et presumptionis.

Bernar. Sunt in signis leuitas: in fronte hilaritas: in incessu vanitas: in ioco facilitas et in risu, punitas. **C** Quartus est iactantia de hoc bernardus sic loquit: Esurit et sitit auditores quibus suas iactet vanitates: inuenita autem occasio loquendi: si sermo de litteris exoritur vetera proferunt et noua: volant sive: verba resonant ampulla: preuenit interrogantem: non querenti respondet: ipse querit: ipse solvit: et verba collocutoris imperfecta prescindit. Si de religione agitur: statim visiones et somnia pferuntur. Laudat ieunia: commendat vigilias: super oia orationes exaltat. De patientia de humilitate de ceteris virtutibus plenissime disputat: ut si audieris dicas: ex abundatia cordis os loquit. Si ad lubrica sermo couertif in his quanto assuetior tanto loquacior inuenis: ut dicas si audias os eius riuus esse vanitatis: fluuius scurrilitatis: ut severos quosque et graues aios in leuitate cōcitet risus. **C** Quintus est singularitas de quo Bernardus sic inquit: Turpe enim est ei qd se supra ceteros iactat si nō plus ceteris aliquid agat p quod ultra ceteros appareat: ut dicē valeat. Nō sum sicut ceteri hominum: nō tñ melior esse studet: sed videri: plus sibi blanditur de uno ieunio qd ceteris prandebibus facit qd si ceteris septem dies ieunauerit cōmodior sibi videtur una oratiūcula peculiari: qd tota psalmodia vnius noctis. **C** Sextus est arrogātia: de quo Bernar. sic loquit: Cū autem ex his que singulariter sed inaniter agit apud simpliciores eius opinio excreuerit dum miserum beatificat ipsum in errore inducit. Credit namqz qd audit: et qd intendat nō attēdit: oblinisci tur intentionē dum amplectif opinionē: qui licet de omni alia re plus credat sibi qd alijs: tamen de se solo plus alijs qd sibi ut iam nō verbotenus aut sola operi ostentatione suā preferat religionē: sed intimo cordis credat affectu se oibus sanctioreb et qd de se laudatū agnoverit: nō ignorantie aut benivolētie laudatoris sibi suis meritis arroganter ascribet. **C** Septimus est presumptio: quod in hoc gradu ē ut dicit Bernardus p̄mis de se qd de alijs presumit: p̄mis in cōuentibus residet: in consiliis primus rūdet: nō vocatus accedit: nō missus se in

tromittit: reordinat ordinata: reficit facta quicquid ipse nō fecerit aut ordinauerit non rite factū nō recte existimat ordinatum: iudicat: iudicaturus iudicat: si cū tempus aduenerit non promovetur ad prioratū: abbatem suū aut in unum iudicat aut deceptū. Si aut aliqua mediocris obedientia ei iniungat: indignatur: aspernatur: arbitrans se nō i minoribus occupandū qui se ad maiora sentit doneū. **C** Octauus est defensio peccatum: De quo Bernar. Si argutus fuerit: declinare cor eius videris in verba malicie in octauū gradū qui dicit defensio peccatum: noueris incurrisse. Multis enim modis fiunt excusationes a peccatis. aut enim dicit qui se excusat nō feci: aut si feci bene feci: aut si male feci non multū male feci: aut si multū male feci nō mala intentio. Si autem de illa sicut adam vel eua cōvincitur: aliena suasione excusare se nititur. **C** Nonus est simulata cōfessio que vtqz multo periculosior est fallax et superba cōfessio qd etiam obstinata defensio. de quo Bernardus ita dicit. Sunt nōnulli cum de apertioribus arguitur scientes qd si se defenderent nō sibi credere: subtilius iuueniunt argumentū defensiōis verba respondentis dolose confessionis. Et quippe qui inequiter se humiliat: vultus demittitur: corpus prosternit: aliquas sibi lachrymas extorquet: si possunt verba gemib⁹ vocē suspiriūs interrumpūt: sed simulatio ista cito deprehendit. Vtala enim singula pbat formar et tribulatio conscientiaz vere penitētis discernit. Nā qui veraciter penitet labore penitentie nō erhorret: sibi qd quid sibi pro culpa quā odit iniungat patienter amplectif. Luius vero simulata cōfessio est una vellei cōtumelia aut exiguā pena interrogatus iā humilitatē simularē: iam simulatā dissimulare nō potest: murmurat frendet et irascit: ac per hoc in decimū gradū superbie corruisse probat. **C** Decimus est rebellio. de quo Bernardus ita loquitur. Frontosus mor et impudens factus tanto deterius qd desperatus in rebellionē corruit: qui prius latenter arrogans fratres contēperat: iam patenter inobediens etiā magistrūs ptenit. **C** Undecim⁹ gradus est libertas peccan-

Mala excusatio.

Periculosa cōfessio.

Probatio vere confessionis et penitentie.